

Eduskunnan puhemiehelle
paula.risikko@eduskunta.fi

Turtola 15. helmikuuta 2019

Tiedoksi: maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä
jari.leppa@mmm.fi

Arvoisa puhemies;

Kalastuslaki 379/2015 on avattu eduskuntakäsittelyä varten (HE 309/2018vp). Kalastuslaki määrää kalastusoikeuden kuuluvan vesialueen omistajalle: *5 § Vesialueen omistukseen perustuva kalastusoikeus Oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle, jollei jäljempänä tässä laissa muuta säädetä. Säädös on ristiriidassa muun lainsäädännön kanssa ja rikkoo perustuslakia.*

Vesialueen omistus ja kalastusoikeus ovat erityisesti ja yleisesti erillään Pohjois-Suomessa Tornionjoella, Ounasjoella ja padotuilla joilla, joissa jakokunnat joutuivat pakkolunastusuhan alla myymään vesialueensa voimayhtiöille, mutta pidättivät kalastusoikeuden itsellään. Syntyi ns.koskitiloja, jotka lohkomisen jälkeen eivät enää ole tilojen yhteistä vesialuetta, vaan vesitilana yhteisomistuksen kohde, jossa osakkaina ovat voimayhtiö ja ne tilat, joilla on kalastusoikeutta koskitilan alueella (perustuslakivaliokunnan lausunto 5/1981). Koskitilojen kalastusoikeudesta säättää yhteisalue lain 3.2 §: *Jos koskitilan alueella omistajan ohella myös muilla on kalastusoikeus, heidän katsotaan muodostavan yhdessä omistajan kanssa erityisen etuuden osakaskunnan, jossa osakkuudet määräytyvät sen mukaan kuin kullakin on kalastusoikeutta.*

Ristiriitainen lainsäädäntö esti kalatalousalueiden perustamisen
Tornionjoella ja Ounasjoella

Tornion-Muonionjoen kalatalousalueen perustamiskokouksessa 8.2.2019 Lapin ELY-keskuksen hallintoviranomainen kiisti jyrkästi koskitilojen osakastalojen kalastusoikeudet, koska kalastuslain mukaan kalastusoikeus kuuluu vesialueen omistajalle, valtionyhtiö Fortum Power and Heat Oy:lle. Valtiovaltaa lähellä olevat tahot, kuten Metsähallitus, vaativat kokousta jatkettavan, vaikka sadat talot olisivat menettäneet kalastusoikeutensa. Osakaskunnat kiistivät kalastusoikeuksien siirtämisen voimayhtiöille.

Lapin ELY-keskus asetti kalatalousalueen perustamiskokouksen ikäänkuin tuomioistueksi omistuskysymyksen ratkaisemiseksi. Kokousväki, jokivarren asukkaat, pantiin valitsemaan, kumpaa lakia, kalastuslakia vai yhteisuelain säädöstä koskitiloista, olemme valmiit rikkomaan kokouksen jatkamiseksi. Kokousedustajien olisi tullut ratkaista, keneltä kalastusoikeus poistetaan ja kenellä se säilytetään. Perusteellisen keskustelun jälkeen lakien tietoiseen rikkomiseen ei suostuttu, vaan kokous keskeytettiin.

Uuden kalastuslain 379/2015 5 § on mielivallan käyttöväline

Kumotun kalastuslain 16.4.1982/286 2 luku, Kalastusoikeus, 5 § (27.5.2011/600): *Oikeus harjoittaa kalastusta ja määrätä siitä kuuluu vesialueen omistajalle, jollei tätä oikeutta ole luovutettu toiselle tai jollei jäljempänä tässä laissa muuta säädetä.* muutettiin uudessa kalastuslaissa muotoon: *5 § Vesialueen omistukseen perustuva kalastusoikeus, Oikeus kalastaa ja määrätä kalastuksesta kuuluu vesialueen omistajalle, jollei jäljempänä tässä laissa muuta säädetä.*

Muutos on tehnyt kalastuslain 379/2015 5 §:stä mielivallan käyttövälineen; ja kuten on osoitettu, se on jo nyt johtanut ratkaisevalla tavalla syrjivään kohteluun. Kalastuslain 379/2015 5 §:n avulla hallintoviranomaisella oli vakaa aikomus siirtää talojen kauppa-
kirjain vahvistetut ja kalastusviranomaisen vuosikymmenien ajan jakokuntien kalastus-
osakaskunnille rekisteröimät yksityiset kalastusoikeudet valtionyhtiölle. Tämä on nähtävissä kalastusviranomaisen valmistelemasta äänivaltaluettelosta (ohessa).

Suomeen perustetaan/on perustettu 118 kalatalousaluetta. Kysymys on tuhansien tilojen perustuslaillisista omistuksista, joita kalastuslain 379/2015 5 § ei tunnusta. Erityisesti on huomioitava, että kaikki eivät ole edes tietoisia yhteisuelain säädöksestä, eivätkä olleet samoin tavoin valveutuneita, kuin osakaskunnat Tornion-Muonionjoella ja Ounasjoella.

Arvoisa puhemies, viittaamme perustuslain 42 §:än ja pyydämme Teitä valvomaan, että kalastuslain perustuslain vastainen 5 § korjataan kiireimmin samalla, kun kalastuslakia 379/2015 nyt käsitellään eduskunassa (HE 309/2018vp).

Kunnioittavasti

Tornio-Muoniojokiseura ry
Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi
www.jokiseura.fi